

Algemene beschouwingen Samen 1

“ Schouder aan schouder, voor een duurzame gemeente Simpelveld”.

Dit is de logische titel van het coalitieakkoord na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018. Schouder aan schouder met de gemeente Voerendaal de in 2016 ingeslagen weg voortzetten, om te komen tot een verregaande samenwerking waarbij de 4 k's; kwetsbaarheid, kwaliteit, klantgerichtheid en kosten gewaarborgd konden blijven.

Een duurzame gemeente Simpelveld. Duurzaam staat voor bestendig, betrouwbaar, solide, stabiel, altijddurend, blijvend, permanent en ga zo maar door. De Gemeente Simpelveld heeft terecht als ambitie zo lang mogelijk als zelfstandige gemeente te kunnen fungeren. Fractie Samen 1 ondersteunt dit en juicht dit dan ook toe. In het raadsvoorstel van 2016 is goed aangegeven waarom de gemeente Simpelveld moet streven naar samenwerking met andere gemeenten. Op de schaal van Parkstad Limburg (8 gemeenten, 220.000 inwoners) en Zuid-Limburg (18 gemeenten, 650.000 inwoners) is Simpelveld (10.557 inwoners) een relatief kleine speler in het geheel. De invloed van Simpelveld is gericht op het faciliteren van lokale ontwikkelingen, terwijl macht en kracht op de schaal van Parkstad Limburg en Zuid-Limburg aanwezig zijn om actief beleid te ontwikkelen of te beïnvloeden. In het kader van de decentralisaties heeft de provincie Limburg vanaf 2012 diverse onderzoeken laten uitvoeren. Deze onderzoeken van de Verkenners, Commissie Van Geel en Ecorys wijzen alle drie een scherpe scheidslijn aan tussen stedelijk gebied en niet-stedelijk gebied. Dit bevestigt ons in de oriëntatie op het landelijk gebied en daarmee de samenwerking met Voerendaal. Kortom alle redenen om de samenwerking met Voerendaal te intensiveren. Tenslotte adviseert BMC de VONSS-gemeenten in te zetten op functionele integratie. Deze vorm van samenwerking ziet op het samenbrengen van taken waarbij bestaande organisaties in stand blijven. Feitelijk komt het er op neer beschikbare capaciteit vanuit meerdere organisaties efficiënt en voor het grote geheel in te zetten. Zo ontstaat ruimte voor verdieping, specialisme en een kwaliteitsimpuls. Uiteraard kan dit kostenvoordeel betekenen en vermindering van kwetsbaarheid. In het aangenomen raadsvoorstel van juni 2016 staat het zo mooi verwoord: “de samenwerking Simpelveld en Voerendaal (en mogelijk Nuth op termijn) heeft toekomst en biedt meerwaarde voor de aanpak van maatschappelijke opgaven, voor (nieuwe) taken en voor de ambtelijke organisaties. Deze samenwerking maakt het mogelijk om gemeenten strategisch én uitvoerend te versterken met behoud van de eigen identiteit en de lokale aanpak; dicht bij de burger”.

Het duurt bijna 4 jaar voordat blijktbaar voldoende duidelijk wordt dat cultuurverschillen roet in het eten gooide. Vlak voor de meet gaf de gemeente Simpelveld aan de verregaande samenwerking met de gemeente Voerendaal niet te zien zitten en stuurde aan op een nieuwe herijking. Wordt het een samenwerking in de vorm van 2 of zal de samenwerking alleen nog maar zijn in de gemeenschappelijke regelingen, vorm 1?

Uit de antwoorden op de schriftelijke vragen en de vragen gesteld in de commissievergadering van 27 oktober jl. over de programmabegroting 2021 is gebleken dat zoals de burgemeester het mooi verwoordde “ de grens van ons kunnen is bereikt “. Of zoals wethouder Hodinius stelde: “ Als we geen handjes hebben, dan kunnen we ook niet scheppen “.

Hierbij doelde ons college op de verschillende verouderde nota's en op nota's die eigenlijk nu verder uitgevoerd moeten worden. Dan hebben we het onder ander over de nota's Lokaal economisch beleid, speelruimtebeleid en grondbeleid algemeen. Geen beschikbare ambtelijke capaciteit , zodoende moet er overgegaan worden tot een noodzakelijke prioritering van werkzaamheden zodat de uitwerking van de genoemde nota's onder dit college niet meer tot uitvoering worden gebracht, aldus de burgemeester.

Daarnaast blijkt uit de beleidsindicatoren dat onze burgers niet tevreden zijn over de transparantie van de gemeentelijke besluiten en over de gemeentelijke dienstverlening. Tevens vindt men dat de gemeente te langzaam werkt, haar afspraken niet nakomt en de inwoners onvoldoende betreft bij haar activiteiten. Zoals de burgemeester aangeeft wil hij het beste jongetje van de klas zijn. Om de beste te kunnen zijn was er in 2016 de noodzaak om met ander gemeenten samen te gaan werken. Hierbij is toentertijd gekozen om in te zetten om samenwerking met een gemeente die ook is georiënteerd op het landelijk gebied. Ergo de gemeente Voerendaal. Is het vriendelijk verzoek van ons commissielid Jan Zwanenburg in de Troebadoer om verantwoording af te leggen aan onze bewoners om een onafhankelijk bureau onderzoek te laten doen naar de status van onze gemeente Simpelveld dan zo vreemd. Want kan de burgemeester aangeven wat er sinds 2016 dan zoal is veranderd? Tenslotte was toen het advies om in te zetten op functionele integratie. Zodat er ruimte ontstaat voor verdieping, specialisme en een kwaliteitsimpuls. Uiteraard kan dit kostenvoordeel betekenen en vermindering van kwetsbaarheid. Welke meetbare parameters zijn er anders dan in 2016 om nu te denken dat we dat zonder functionele integratie met een op het platteland georiënteerde gemeente dezelfde kwaliteitsimpuls te kunnen realiseren?

Onze fractie ziet ze in ieder geval niet.

Maar voorzitter, zoals eerder gezegd wil de burgemeester graag het beste jongetje van de klas zijn. Hier is helemaal niks mis mee, absoluut niet.

Echter als we kijken naar onze financiële status en weerbaarheid scoren we goede punten, alleen bij het vak lokale lasten hebben we een hele dikke onvoldoende. En iedereen is bekend dat als je een hele dikke onvoldoende scoort, dan mag je niet over naar het volgend jaar. Derhalve wil onze fractie u helpen om toch nog te kunnen slagen. Zoals het College stelt zou men de lokale lasten ook liever verlagen, echter ook een gedegen financieel beleid te voeren. Op grond van het voorgaande concludeert onze fractie dan ook dat er alleen een gedegen financieel beleid kan worden gevoerd als we de bewoner flink meer laten betalen dan andere gemeenten. Maar is dat ook echt nodig? Het VNG adviseert gemeenten om te werken vanuit maatschappelijke opgaven. Door hier vanuit te werken creëren gemeenten verbinding: tussen gemeente en inwoners, tussen gemeenten onderling, tussen gemeenten

en medeoverheden en tussen de verschillende beleidsterreinen. Het college antwoord op onze vraag om ook op die manier te werken, dat de programmabegroting de lijn van 9 verschillende programma's kent. De programma's omvatten de taken/speerpunten waar de gemeente de komende periode aan gaat werken. Per programma wordt de aansluiting gezocht met de Strategische Visie en de uitgangs- en actiepunten uit de collegeagenda. Volgens onze fractie levert deze werkwijze niet, de door haar gewenste, samenhang op. Omdat die samenhang is niet aangebracht in de genoemde instrumenten. Op die manier is het volgens ons daarom niet mogelijk om vast te kunnen stellen of de hoge lokale lasten ook echt nodig zijn. Die keuze wordt nog bemoeilijkt omdat het college geen doorkijk geeft naar de nabije toekomst. Voor welke uitdagingen staat gemeente tot 2024? Door het ontbreken van deze informatie is onze fractie van mening dat we het geld van de burgers uitgeven als kippen zonder kop.

De rijksoverheid maakt het mogelijk voor individuele gemeente om een begrotingsanalyse te maken. Hierbij kan het zich te vergelijken met zichzelf, met een selectiegroep, met de soortgenoten (sociale structuur en centrumfunctie), met het gemiddelde van de gemeenten in de provincie en met de groottegroep. Op die manier krijgt de Raad volgens Samen1 een beeld van de sterkte en zwakte van de begroting. Het college heeft aangegeven dat benchmarken vaak met zich meebrengen dat het analyseren van verschillen moeilijk is en vaak weinig oplevert. Het geeft maar een grof inzicht aangezien elke gemeente toch weer net anders is of zaken anders heeft geregeld/bekostigd et cetera. Het verbaast onze fractie dat de gemeente het beter weet dan het rijk. *Motie of vraag: Wilt het college hier alsnog op reageren? -> Indienen van een motie om een begroting is samenhang te brengen zoals het VNG voorstelt en tevens een doorkijk te geven naar de uitdagingen tot aan 2024. Een andere motie om mee te doen met de mogelijkheid die de rijksoverheid biedt om een begrotingsanalyse te maken.*

Ook stelt het college dat het eenieder vrij staat om alternatieve voorstellen te doen, mits daarmee een sluitende begroting kan worden overlegd. Gaarne willen wij u dan ook, een amendement aanbieden, zodat we alle hokjes geel en groen kunnen kleuren.

Amendement programmabegroting 2021 lokale lastendruk

Onze fractie heeft begrepen dat het college geen bestemmingsreserve corona wil creëren. Hier kunnen we wel mee leven maar wij vinden wel dat, zoals we ook reeds in de commissievergadering van 27 oktober hebben aangegeven, dat we het risico wel moeten benoemen. Derhalve ons amendement dat we hierbij voegen.

Amendement programmabegroting 2021 risico corona

Deze wijziging zal trouwens maar een zeer beperkte invloed hebben op ons weerstandsvermogen.

Eén van de speerpunten van de strategische visie is ook het toerisme. Zoals de burgemeester in de commissievergadering van 27 oktober terecht stelt : “ De kosten gaan voor de baten “. Dat is duidelijk , maar hoeveel miljoenen van onze gemeenschapsgelden moeten er nog worden besteed om het aantal toeristische overnachtingen en bestedingen op te krikken zodat we tevreden ondernemers hebben die een goede boterham kunnen verdienen?

Hoeveel kunstwerken gaan we nog realiseren en hoeveel bruggen gaan we nog beschilderen? Wat onze fractie hiermee wil aantonen is dat het voorzieningenniveau in de gemeente Simpelveld dusdanig laag is dat dit de hoge lokale lasten niet rechtvaardigt maar tevens de toeristen hiermee niet naar onze gemeente lokt. Is het College zich hiervan bewust?

Hierop zal stevast wel het antwoord volgen dat het College hier volop mee aan de slag is. De gebiedsontwikkeling stationsomgeving ZLSM, het Land van Kalk, het uitkijkpunt Hulsveld en de fysieke opwaardering van het dorpshart van Bocholtz zijn majeure projecten die miljoenen euro's gaan kosten. Ondanks de bijdrage van de Provincie en IBA is het een flinke aanslag op ons budget (we zullen weer nieuwe langlopende leningen moeten aantrekken) waarvan helemaal niet duidelijk is of deze de aantrekkelijkheid en de verblijfskwaliteit in onze gemeente gaan vergroten en 'last but not least', de toeristen in grote getalen naar onze gemeente gaan lokken. Het College is natuurlijk overtuigd dat dit gaat gebeuren, maar is een eventueel volgend college deze mening ook toegedaan, of anders gezegd, zijn onze burgers ook zo enthousiast? Los daarvan, op de beantwoording van onze vragen, met betrekking tot de Berap voorjaar 2020, over wat er nu daadwerkelijke terugvloei in de gemeentelijke kas van al die investeringen in het toerisme, maakt Samen 1 op dat de gemeente verhoudingsgewijs veel geid stopt in het stimuleren van het toerisme. De inkomsten voor de Simpelveldse middenstand op zijn zacht gezegd twijfelachtig is maar de kans dat de burger wat terugziet van zijn belastinggeld bijna helemaal is te verwaarlozen. Dat in ogenschouw genomen is Samen1 van mening dat het aanbrengen van samenhang in de uitgaven helemaal een must is om de bewoners mee te nemen in wat de gevolgen kunnen zijn voor de uitvoering van andere beleidsvelden. Of nemen we gewoon weer een lening. De rente mag dan historisch laag staan en het de verwachting is dat die niet snel zal stijgen, de leningen zullen op enig moment terugbetaald moeten worden. Als dat niet grotendeels is gebeurd en de rente onverhoopt wel gaat stijgen dan is het de verwachting dat die stijging niet gering zal zijn. En dan hebben we de bewoners heel wat uit te leggen. Samen1 wil echter dat het college dat nu doet. Want als de hiervoor geschetste situatie uitkomt zal er hoogstwaarschijnlijk fors moeten worden bezuinigd of de gemeentelijke belastingen fors moeten worden verhoogd. En dat alleen omdat men volgens ons in de verte een fata morgana ziet schitteren. Kortom volgens Samen1 wordt er met het geld van onze bewoners gegokt op een natuurkundig fenomeen waarvan we al eeuwen weten dat het mensen op iets laat hopen dat er domweg niet is. Maar het is nog niet te laat. De budgetten voor deze fata morgana moeten nog door de raad worden goedgekeurd. (klopt dat?) Samen1 verzoekt daarom het college om deze fata morgana om te zetten in een investering met een realistisch rendement.

In de Visie Vrijetijdseconomie Bestemming Zuid-Limburg 2030 is aangegeven dat In vergelijking met Limburg en Nederland als geheel de regio relatief weinig slaappleatsen heeft op kampeerterreinen en juist relatief veel slaappleatsen in hotels / pensions / jeugdaccommodaties. De gemeente heeft slapen in Simpelveld als hoofdthema gekozen om zich op de toeristische kaart te zetten. Gezien het marktfalen waardoor er een min of meer ongecontroleerde aangroei van hotels en bungalowparken ontstaat lijkt dat niet de juiste optie om in te investeren. Er is echter een tekort aan slaappleatsen op kampeerterreinen.

Volgens Samen1 is dat een investering waarvan is vastgesteld dat er behoefte aan is en dus de kans op rendement realistischer.

Neem als voorbeeld het dorpsontwikkelingsplan Bocholtz, kort genoemd I-Dop Bocholtz. Een masterplan waarbij de hele dorpskern op de schop gaat. Een aanbestedingsleidraad van 24 pagina's en een bestek en voorwaarden van maar liefst 345 bladzijden waarbij naast de prijs ook hoge kwaliteitsaspecten zwaar meewegen bij het bepalen van de winnende inschrijving. Voor deze Openbare Aanbesteding is een prijsplafond vastgezet op 4.100.000 euro. Hoewel er maar een gemeentelijk aandeel is van 2,5 miljoen en met de subsidies een totaal budget is van 3,76 miljoen, wordt toch een financiële dekking gegeven van 5,89 miljoen. Dit doet men door maatregelen uit andere rioleringsprojecten eraan te koppelen. Hoe gaat dit lopen met onze rioolhuishouding (moet kostendekkend zijn) en de taakbeheersing? Door de omvangrijkheid en complexiteit van dit project met een grote impact voor een kleine gemeente als de onze willen we dan ook hier een amendement indienen.

Amendement programmabegroting 2021 grote projecten

Wat gaat het College trouwens doen als er niet-ontvankelijke of misschien totaal geen inschrijvingen op de aanbesteding gaan volgen?

Veel vragen en opmerkingen om te overpeinzen, maar Samen 1 is er zeker van, ook in en na deze coronatijd gaan we "Schouder aan schouder, voor een duurzame gemeente Simpelveld".

